

SANDARA

THE LEAGUE
LITHUANIAN NEWSPAPER



EINA NUO 1918 METŲ

SANDARA

Published by the
Lithuanian National League
of America

Consisting of 100 Branches Located
in All Principal Cities of the
UNITED STATES

840 West 33rd Street,
Chicago, Ill. 60608
Telephone: (312) 927-4789

PRICE 40 CENTS

GEGUŽIS - MAY, 1978

NR. 5

BRUOŽAI

CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBOS KONFERENCIJOS REZOLIUCIJOS

Chicago ALT-os konferencijos dalyviai, susirinkę š. m. balandžio 30 d. Lietuvių Šaulių Sąjungos namuose, 2417 W. 43rd Street savo metinės konferencijos dalyviai ir visą Chicagos lietuvių patriotiškai galvojančią visuomenę skatina ir kviečia:

1) Budėti, kaip iki šiol, kad vergijos nešėjas komunizmas nei kultūrinė, nei laisvėjimo prielaidom neįsigytų mūšikių nuolaidų bekompromisiniame ryžtelaisvės Lietuvai.

2) Konferencijos dalyviai pabrėžia, kad politiniam darbui reikalingi du pagrindiniai nusiteikimai: solidarumo jausmas ir teisės sąmonė. Teisės sąmonę sudaro pagrindiniai elementai: tvarka ir laisvė. Kitais žodžiais tariant, į politinio ugdymo pagrindą reikia dėti drausmės bei laisvės sintezę.

3) Konferencijos dalyviai deklaruoja, kad okupantas, ilgų metų teroru nužudęs šimtus tūkstančių Lietuvos žmonių, neįtengia nužudyti laisvės idėjos. Idėjos, kuri kankinių krauju nuskaidrina, uždega ir įkvepia gyvuosius trokšti - laisvės asmeniui, laisvės tautai, laisvės gyvenimui, laisvės kūrybai.

4) Į laisvinimo darbą įtraukti visus veiksmingus jėgas: politines ir kultūrinės, senimą ir jaunimą.

5) Suformuoti atitinkamus šūkius bei parinkti tekstus ir skelbti bei vartoti juos spaudoje, radio transliacijose bei kalbose, prašo sąmonintis ir sąmoninti laisvės ir nepriklausomybės principą.

6) Vengti Lietuvą "tarybinti" ir sovietinti raštuose, kalbose ir bet kur kitur. Visur reikia ją vadinti tikroju vardu: Okupuota Lietuva.

7) ALT-os, VLIKO ir Lietuvių Bendruomenės santykiuose pasisako už darbo pasidalinimą vadovavime, be ko jokia tvarkinga veiklos organizacija nėra įmanoma: už tvarką ir demokratiją.

8) Nepritaria apolitiniam veikimo būdai, kas neigia partijų buvimo esmę, tas kerta mūsų tautos valstybinės sąmonės šaknis.

9) Iškilmingai pabrėžia, kad lietuvių tauta ir Lietuva yra neišskiriamas ir neporceliuojamas junginys. Lietuvos išlaisvinimas turi būti visos tautos vyriausias ir nekeičiamas tikslas, siekiamas visais keliais ir be jokios atvangos visomis tautiškomis priemonėmis. Šita kova yra būtina ir naudinga ne tik Lietuvai, bet ir lietuviųbei.

10) Siekti ir vykdyti seną ir daug pasakančią patarlę: "Lašas po lašo ir akmenį pratašo". Prašo kovoti ir dirbti be atvangos visus. Tautos darbas ir kova atneš Lietuvai Laisvę ir Nepriklausomybę.

11) Chicago Lietuvos Taryba su pasitenkinimu reiškia padėką ir dėkingumą visai lietuvių spaudai ir visoms lietuvių radio valandėlėms, kurios skatino kiekvienam lietuviui tėvynės meilę, tautinį ir politinį sąmoningumą bei tauraus žmoniškumo pradus, kurie padeda išlaikyti gyvą veiklą, kūrybingą ir ryžtingą pasipriešinimo ir laisvės kovos dvasią. Taip pat širdingai dėkoja visiems lietuviams, kurie savo pinigine auka ir nuoširdžiu darbu prisidėjo ir rėmė ir remia ALT-os politinį darbą.

ALT SANDAROS ATSTOVAI CHICAGOS LIETUVIŲ TARYBOJE

Į Chicago Lietuvos Tarybą nuo Sandaros įeina šie asmenys:
Kazimieras G. Oksas, Teodora Kuzas, Elena Bučinskienė, Juzė Gulbinienė, Julius Kuzas, jr., Hildė Kuzienė ir Juozas Kapačinskas. Į valdybą įeina: K. G. Oksas ir Teodora Kuzienė.

NORS IR NESUTARI, BET REIKIA AIŠKINTIS

ALTA ir LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

Svarstydamas svarbiuosius Lietuvos laisvinimo reikalus Amerikos Lietuvių Taryba balandžio 5 d. savo būstinėje Chicagoje posėdžiavo penkias valandas. Daugiausia laiko buvo skirta aptarti patriotinių lietuvių jėgų telkimą į vieningą laisvinimo darbą. Išsamiai išnagrinėjus ALTos ir Liet. Bendr. santykius, nuspręsta pavesti Visuomeninių ryšių komisijai, kuriai pirmininkauja dr. L. Kriaučeliūnas, aiškintis su Lietuvių Bendruomenės vadovybe ieškant esamų tarporganizacinių problemų išsprendimo.

PREMIJOS RADIJO VALANDĖLĖMS

Lietuviškoms radijo valandėlėms esančioms bet kur laisvajame pasaulyje, šiemet bus skiriamos premijos už geriausias patriotinę, religinę, meno programą ir už geriausią interview: keturios premijos po 250 dol. Premijų mectentas - kun. dr. J. Prunskis. Premijų pravedimą globoja Amerikos Lietuvių Taryba. Kandidatuojančios ir atitinkamos srities premiją radijo valandėlės turi iki 1979 m. sausio 1 d. atsiųsti įrašytą į juostelę savo geriausią patriotinę, religinę, meninę programą ar interview, žiūrint kurioj šakoj kandiduoja į premiją. Siųsti Amerikos Lietuvių Tarybos adresu: 2606 West 63-rd Street, Chicago, Illinois 60629, Jury komisijos sąstatas bus paskelbtas vėliau.

UŽ KLAIDAS TENKA NUKENTĖTI

Italų ir prancūzų automobilių firmos Sovietų Rusijai yra pastačiusios keletą tos rūšies fabriku. Dabar aiškėja, kad sovietai meta į Europos rinką didelį skaičių žemiau gamybos kašto savo automobilių. Tuo raudonieji siekia sumedžioti sau reikalingos užsienio valiutos ir įnešti sąmyšio Europos automobilių industrijoje. Žinoma, dėl to susidariusius nuostolius turės padengti ir taip skriaudžiamas sovietų baudžiauninkas. Be to, Europos rinka, dėl pagelbos sovietams, dabar turės nukentėti.

"OT, IR ATVAŽIAVAU...."

Taip pasakė Aleksandras SKOPAS, Chicagoje O Hare išlipęs iš lėktuvo ir išsprūdes iš "sovietinio rojaus", kur teko ilgus metus kovoti dėl leidimo išvažiuoti pas Chicagoje esančią šeimą. Ta proga Chicago TRIBUNE įsidėjo rėkiantį straipsnį "From Siberia to Chicago, his trip 'home' takes 20 years".



Pasaulinių "trubelių" nenuilstamas kūrėjas...



Vienybę kai draugai praranda,
Tai darbas neina jiems į naudą

Gulbė veržėsi į dangų,
Vėžys, bet atbulas, nelaukė,
O Lydeka į upę traukė.

VISUOMENINĖ VIENYBĖS PAMOKA

Kalbant apie vienybę visuomet prisimintina Krylovo pasakėčia "Gulbė, Lydeka ir Vėžys". Prisimintinas ir H. Fordo posakis: "Sueiti draugėn -tai pradžia, eiti draugėje - tai jau pažanga, dirbti draugėje - pasisekimas." (Dail. M. Stankūnienės piešinys. Jono Valaičio knygos "Šimtas pasakėčių" viršelis)

NAUJAS GYVENIMAS SOVIETŲ PABEGĖLIAMS AMERIKOJE

US News & World Report, gegužės 8 d. numeryje įdėjo iliustruotą pranešimą "A New Life in the US for Soviet Exiles". Čia paminėtas su atitinkama nuotrauka ir SIMAS KUDIRKA.

NUOTRAUKOJE iš dešinės yra Stalino dukterė, apleidusi Rusiją 1967 metais. Ji gyvena kartu su 6 metų dukrele Olga Oceanside, Calif. Jos vedybos su Arizonos architektu William Peters baigėsi divorsu.

Stalino dukterė dabar esanti 52 metų amžiaus. Jos atvykimas į Vakarus sujudino pasaulį, bet šiuo laiku jau niekas nesistebi gausiu bėgimu iš sovietinio "rajaus".



PETRAS GRIGORENKO, sovietų generolas ir herojus, 6 metus išbuvęs kalėjime ir psichiatrinėse ligoninėse, dabar yra laisvas Amerikoje.



ANDREI AMALRIK, du kartu buvo ištremtas į Sibirą už veiklą dėl žmogaus teisių. Prieš porą metų apleido Rusiją ir JAV dabar profesoriauja.

SANDARA

LITHUANIAN NEWSPAPER

Amerikos Lietuvių Tautinė Sandara

Lithuanian National League of America

Published Monthly by the LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA, INC.

Second - class postage paid at Chicago, Illinois

GENERAL OFFICE:
840 West 33rd Street, Chicago, Ill. 60608

Phone Yards 7-4789

SUBSCRIPTION RATES: UŽSAKYMU KAINA:
In The United States per year \$7.00 Suvienytose Valstybėse metams \$7.00
In Foreign Countries per year \$7.00 Užsienyje metams..... \$7.00

Opinions expressed in any column appearing in the SANDARA, including those of staff members, reflect the views of the writer only. The opinions may or may not be in agreement with those of the Lithuanian National League of America.

SANDAROS REDAKCIJA

Redaktorius: G.J. Lazauskas
Redaktoriaus pavaduotojai: P. Bružas, E. Boreiša, Ign. Andrašius
Skyrių redaktoriai: Janė Bajerčienė, dr. A.J. Gusenas, B. Brazdžionis, Leo Venckus, R. Rudys.
Redakcijos nariai: P. Venclova, Juozas Kapačinskas, K. Tautkus.
Redakcijos telefonai: (312) 927-4789 arba (312) 543-8198

SANDAROS ADMINISTRACIJA

Administratorė: Edita Rimkienė
Ekspeditorius: Stasys Dagys
Administracijos telefonai: (312) 927-4789 Pirmadienį, Antradienį ir Trečiadienį 10 val - 12 val. ir 1 val - 6 val. p.p.
Kitu laiku, esant svarbiam reikalui, galima skambinti (312) 543-8198.

SANDAROS BENDRADARbiai

Dr. Alg. Budreckis, Alg. Budreckas, Jonas Bernotas, Vladas Bajerčius, Bronius Bajerčius, Aleksandras Čaplėkas, Povilas P. Dargis, Alena Devenienė, Pearl Jasis, Ona Jonkienė, Alfonsas Giedraitis, Zigmąs Gura, K. Baltruoknis, J. Krasinskas, Teodora Kuzienė, adv. Charles Kal, Jonas Kutra, M. Mackevičius, Vyt. Mačys, L. Obolėnas, P. Petrušaitis, Juozas Ruokis, Juozas Skeivys, A. Sukauskas, Vyt. Širvydas, P. Šulcas, M. Tamulėnas, P. Turūta, Aras Vitkauskas, Jurgis Žilinskas, Vikt. Motušis, St. Paulauskas ir kt.
Fotografai: Ciprijonas Genutis, M. Nagys, Juozas Tamaševičius, V. Noreika.

TALKININKAI, kurie norėtų bet kuo prisidėti prie Sandaros darbų, prašomi pranešti red. ir adm. telefonais.

CENTRO VALDYBA:

Povilas P. Dargis, pirm. Aleksandras Čaplėkas, Pirmasis vice-pirm. Grožvydas Lazauskas, sekr. ir redaktorius Hilde Kuziene, išd. Juzė Gulbinienė, išd. pav.

VICE PIRMININKAI:

Alena Devenienė Casey Oksas dr. Alg. Budreckis Vytautas Užnys Vladas Bajerčius Dr. Vyt. Dargis

Teisinis patarėjas: dr. K. Šidlauskas

IŽDO GLOBĖJAI: J. Kapačinskas H. Čižauskienė H. Buchinskienė

KONTROLĖS KOMISIJA:

Ona Jagėla Ant. Sukauskas Julius Kuzas, jr.

ŠVIETIMO KOMISIJA:

Bronius Bajerčius Ant. Andriulionis Edvina Yankus

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA

A.L.T. SANDAROS CENTRO ADRESAS:

840 West 33rd Street, Chicago, Illinois, 60608

Telefonas:

(312) YA 7 - 4789

On August 26, 1842, Norbert Rillieux put a patent on a sweet idea.

It was a way to refine sugar.

To help the sugarcane juices evaporate more quickly, he enclosed condensation coils in a vacuum chamber. A process that's made things a lot sweeter ever since.

You can make your future a little sweeter, too, by buying U.S. Savings Bonds through your Payroll Savings Plan.

They're the dependable way to save for an education, vacation, or even retirement. Because they always pay off with interest.

So buy U.S. Savings Bonds.

DARYKIME TESTAMENTUS SU PATIKĖTINIAIS

ADV. CHARLES P. KAL

Amerikos lietuviai nenori pamiršti tėvų, brolių bei seserų ne tik morališkai, bet ir finansiškai. Šiuo metu mes turime daug pasiturinčių tautiečių; kai kurie Amerikoje neturi nei šeimos, nei giminių. Tačiau jų yra didelis prisirišimas perduoti savo turta Lietuvoje gyvenantiems giminiams. Tačiau jie bijo, kad tas jų turtas nepatektų į valdžios rankas.

Viršminėtas reikalas nuolat iškylla, kai Amerikoje miršta mūsų tautietis, nepalikęs tinkamo testamentu.

Mūsų raštinėje jau per daug metų panašius reikalus esame tvarkę.

Prieš keletą metų JAV State departamentas neišleisdavo lengvai mirusiųjų turto už "geležinės uždangos." Bet mes galėdavom sutvarkyti arba išpildyti mirusio tautiečių turta kitokiais būdais. Pvz., mes susiedavome su religijų vadais, kurie pagelbėdavo surasti mirusių tautiečių gimines. Kai jie atsiųsdavo į mūsų raštinę giminių pavardes, mes padarydavome anglų ir lietuvių kalbomis dokumentą ir gaudavome parašus su dvasiško patvirtinimu. Tada mes legališku, lengvu būdu persiūsdavom mirusiojo turta į Lietuvą giminiams. Tais laikais Sovietų valdžia į tai nekreipė dėmesio.

Vėlesniais laikais JAV ir Sovietai susitarė, kad be tarptautinio ko-

mercinio kontakto negalima normalių santykių išvystyti. Paskutiniaisiais metais tarp JAV ir Sovietų komerciniai santykiai išsiplėtė. Šiuo metu mes darome ir tvarkome testamentus, kur kiekvienas tautietis, norėdamas palikti savo turta giminiams Lietuvoje; reikia būti atsargiems, ne tik paskiriant globėją, bet reikia paskirti trustistą (1 arba 2). Tas reiškia, kai mirusiojo palikimas pereina per teismą ir priveda prie turto paskirstymo, pasilikusi turto dalis Lietuvoje gyvenantiems giminiams, nepereina turto antomatiškai, bet tenka trustistui, kuris pagal veikiančius įstatymus turi pinigų įdėti į banką, ne kaip John Doe, bet kaip John Doe, kaip trustee. Po to pastarasis sueina į kontaktą su giminiams ir persiunčia turta pagal jų reikalavimą.

Mes dažnai susitinkame su padėtim, kad testamentas buvo padarytas, bet nebuvo įdėta klausulė trustistų. Žinoma, jeigu tautietis miršta ir jokių giminių neturi Amerikoje, bet turi Lietuvoje, tai juos kas nors turi Lietuvoje jų valdžią atstovauti. Sovietų valdžia New York'e turi advokatų firmą, su įvairių tautų padėjėjais. Ta firma paskiria grupę advokatų įvairiuose miestuose. Pvz. Chicagoje yra vienas atstovas-advokatas, kuris net buvo nuvykęs į Lietuvą. Kai lietuvių laikraščiuose būna išspausdinti tautiečių mirties pranešimai, kuriuos "kas nors" persiunčia tiems advokatams, kurie kontaktuoja Sovietų valdžią, visai nežinodami apie paliktą turta. Pagal įstatymus mirusio testamentas turi būti įteiktas probate court tarnautojui. Tie vietiniai, turėdami legalią teisę, patikrina mirusiojo turta. Vienas geriausių ir praktiškiausių būdų, t. y., padaryti testamentą su trustistų įgaliojimu. Lietuvos valdžia, suradusi pas save gimines, duoda jiems pasirašyti įgaliojimą, kuri persiunčia į Chicago Sovietų atstovui-advokatui, tikslu pašalinti trustistą. Tačiau veikiantieji įstatymai to padaryti neleidžia, žinoma, jeigu trustistas legaliai veikia. Norint išvengti nesusipratimų, globėjai-trustistai privalėtų atsikreipti į savo lietuvius patyrusius advokatus.



Padėka SANDAROS talkininkams

- Sandaros laikraštis ekonomiškai išsilaiko dėka talkininkų, aukojančių savo laiką ir darbą bendriems lietuvių reikalams. Sandaros talkininkams galima suskirstyti į tris grupes: (1) kurie talkininkauja redakcijai, (2) administracijai ir (3) ruošiant Sandaros parengimus. Talkininkai sudaro tartum vieną šeimą, nes juos suveda draugėn vienas tikslas - noras padėti Sandarai. Talkininkai yra ramūs darbininkai, kurių pavardės retai kada viešai paminimos, nors ant jų pečių gula sunki techniško darbo našta ir jų rankomis kiekvienas Sandaros numeris pasiekia tvarkingai skaitytoją.
- JONAS G. EVANS, sr. 1976 m. Sharikos restorane, įvertindamas talkininkų svarbą, buvo surengęs visiems talkininkams Padėkos Dienos progą vakarienei.
- 1977 m. gruodžio 30 d. Sandaros svetainėje administracijos talkininkams buvo suruoštos vaišės. Gal tiksliau sakant - jie patys sau susiruošė vaišės, nes vaišės buvo šeimyniško pobūdžio, sudėtinės. Daugiausia visiems patiko Editos Rimkienės paruošti grybai.
- Nuot raukoje (viršuje) matome tų vaišių vaizdą. Iš kairės: K. Karazija, E. Lazauskienė, E. Rimkienė, St. Dagys, A. Liorentaitė, E. Boreiša, E. Rūkienė, J. Blažys, Irena Boreišienė. Trūksta Burneikio ir V. Urbono.

Paminėtina, kad Blažys ir Burneikis visuomet talkininkauja ir Sandarai, ir Laisvajai Lietuvai. Tai gražus jų pasižventimas lietuviškai spaudai. Pobūvio metu pasidalinta mintimis, apkalbėti Sandaros reikalai, padainuota, pasakyta kalbų artinantis Naujųjų Metų sutiktuvėms.

- Be to, prieš pat Velykas, kovo 23 d., išsiuntinėjus velykinį Sandaros numerį, talkininkai Sandaros svetainėje pasiruošė velykinį stalą: patys margučius nusimargino ir patys, pagal lietuvišką paprotį, juos daužė ir valgė. Tai vėl buvo nuotaikingos administracijos talkininkų pabaigtuvės ir velykinėje nuotaikoje pabendravimas.
- Gi, gegužės 21 d. įvykstančioje Sandaros gegužinėje turėsime progos tuos kukliuosius Sandaros talkininkus pagerbti ir parodyti jiems nuoširdų dėkingumą.

BURTININKO NESEKME

Amerikietis burtininkas (card reader) prarado visus savo klientus, kai šie patyrė jo nelaimę. Mat, jis pametė ir ne atgavo banko taupomosios knygelės, nes niekaip negalėjo prisiminti jos numerio. Klientai priėjo išvados, jog jis tėra tik paprastas apgavikas ir joks aiškiaregis.

Svarbi priežastis

Duisburge (Vakarų Vokietija) į vieną policijos rajoninę buveinę atėjo gerokai įgėręs vidutinio amžiaus vyras. Įžengęs į dežuruojančio policininko kambarį, numetė ant stalo savo automobilio raktus ir pareiškė:
— Prašau mane uždaryti. Negaliu vairuoti. Vesdamas jį į areštinę, policininkas sako:
— Tamsta turi jautrią sąžinę, padaręs tokį sprendimą.
— Nesąmonė, — sako girtasis. — Šį vakarą mano uošvienė atvyksta į svečius! ..

KOSTUMERIŲ IŠPĖJIMAS

Viename Hamburgo, Vokietijoje, saliuone iškabintas toks išpėjimas kostumeriams: "Kas čia geria, kad viską užmiršti, pinigus turi mokėti iš anksto".

BRANGUS PASIBUČIAVIMO MALONUMAS

Pasibučiavimo malonumą Londono teismas įvertino 9.000 anglų svarų, prieteisdamas tokią sumą 36 metų netekėjusiai Virginijai Speige. Automobilio nelaimėje buvo sužalota jos viršutinė lūpa. Teisme ji pareiškė, kad po operacijos ji nebejaučia malonumo bučiuotis...

5 1/4% **HIGH RATES** **7 1/2%**
PER ANNUM
PASSBOOK ACCOUNTS
PAID QUARTERLY AT
BRIGHTON FEDERAL
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
HIGHEST RESERVES
4071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
TEL: LA 3-8248
(WEST OF CALIFORNIA AVE.)
PER ANNUM certificates \$5000 or more 4 year min.
PER ANNUM 6 1/2% \$1,000 or more year min.

SVEIKATA BRANGUS TURTAS

Rašo Dr. A. J. Gusenas

Žmogaus mitybos — trys rūšys

Žmogaus mityba—labai painus, komplikotas derinys. Ją sudaro proteidai, krakmolai, riebalai.

Proteidai nepakeičiami žmogui, taip pat ir žemesnės rūšies gyvūnams. Jų joks kitas mitybos veiksnys negali pakeisti.

Esant jų trūkumui kūno dalys pradeda tinti, svoris, temperatūra mažėja, krenta, atsiranda mažakraujystės liga—anemia.

Zinoma, jog žmogaus kūno organizmas negali sudaryti proteidų atsargos ar pertekliaus, kaip jis sudaro krakmolų ir riebalų atsargą. Atsiradus jų stokai, atsargos jų gali iš kūno pasiimti. Todėl proteidų reikia papildyti kiekvieną dieną ir su kiekvienu valgiu.

Mėsos proteidai geriausi, nes jie patenkina viso kūno organizmo reikalavimą. Be proteidų žmogus negalėtų jokio darbo dirbti, ar darbas būtų sunkus ar visai lengvas.

Proteidų virškinimas prasideda skrandyje, užsibaigia mažoje žarnoje. Iš suvirškintų proteidų susiformuoja amino rūgštys, kurios kraujo takais išsinešioja po visą kūną.

Nesveika vienu kartu per daug valgyti, nes kūno organizmas sunaudoja tik tam tikrą kiekį. Perviršis palieka nesunaudotas, apsunkina organų veikimą ir kelia nesveikatingumą.

Proteidų yra: liesoje mėsoje, žuvyje, piene ir jo gaminiuose, kiaušiniuose, javiniuose grūduose, pupose. Daržovėse ir vaisiuose mažai.

Proteidai yra labai tampriai susiję su krakmolais ir riebalais. Krakmolai—cukriniai valgiai labai reikalingi gerai sveikatai išlaikyti. Jų paskirtis—teikti energiją, kurios įtekme atliekame visus fizinius darbus. Suvalgant daugiau gaunama daugiau ir energijos organizmui.

Proteidai atstato nudėvėtą kūno dalis—ląsteles.

Svarbu ir būtina, kad augantieji vaikai kasdien gautų tam tikrą kiekį ir krakmolinio maisto, nes kitaip jų sveikata gali būti nepataisomai suardyta.

Kūne krakmolinio maisto perviršis susimontuoja į atsargą ir reikalui prisijęs būna sunaudotas energijai gaminti. Per dažnas kasdieninis jo perviršis nebūna organizmo sunaudotas, ir žmogus pradeda tukti.

Krakmolinio maisto virškinimas prasideda burnoje, kai žmogus jį valgo. Gerai maistas sukramtytas duoda gerą pradžią virškinti. Geram maisto sukratymui reikia turėti gerus ir sveikus dantis. Geri ir sveiki dantys teikia visam kūno organizmui sveikatingumą.

Krakmolinio maisto daug bulvėse, duonoje, javuose, piene, vaisiuose ir daržovėse.

Visi saldieji valgiai, saldumynai perpildyti krakmolo, o cukrus turi 100 procentų krakmolo.

Riebalai kūne atlieka dvi svarbias funkcijas. Viena fizinė, o antra fiziologinė. Fizinė, savo riebalų sluoksniu po oda priduoja kūnui grožio.

Fiziologinė, taukų sluoksnis po oda apsaugoja kūną nuo peršalimo ir apdengia kūno svarbius organus viduriuose, juos apsaugoja nuo sukrėtimo ir sužeidimo.

Riebalai patekę į skrandį ir žarnas pereina cheminį veiksmą, persikošia per kraujagyslių sienelės į kraujo takus, kurie juos išnešioja po visą kūną, teikdami naujos energijos.

Per daug riebių maistą valgydamas, žmogus ima diktėti. Juo daugiau jo valgo, tuo daugiau žmogaus kūnas apauga taukais. Patartina mažiausiai riebaus maisto valgyti, o labiausiai senesnio amžiaus sulaukusiems.

Tam tikras jo kiekis yra reikalingas kiekvienam, bet ne per viršius. Tačiau riebalai, ypač geltonas sviestas savyje turi ir svarbių vitaminų.

Daug riebalų yra: lašiniuose, kumpyje, taukuose, grietinėje, sūryje, alyvoje, riešutuose ir riebioje mėsoje.

Žmogui išengiant į antrąją amžiaus pusę, riebaus maisto reikia mažai valgyti, norint išvengti nutukimo—apkūnizmo. Apkūniai žmonės būna širdies smūgio pavojuje.

ŠEIMININKĖMS



SEAFOOD SALAD

- 1/2 lb. peeled, cooked or uncook shrimp
- 1-2 tablespoons water (optional)
- squeeze of lemon juice (optional)
- 1 can (9 oz.) mussels, drained
- 1 small head of lettuce or escarole
- 1/2 cup vinaigrette dressing
- salt and pepper to taste
- 1 can (8oz.) back-fin crab meat
- 1 can (7 1/2 oz.) tuna, drained and coarsely flaked
- 4 stemmed glasses

If shrimps are raw, place them in a baking dish, add water and lemon juice, cover and bake in a moderately low oven (325 F) for 15 min. or until cooked. Cool shrimps in the liquid. Open the can of mussels and rinse if preserved in brine. Wash lettuce or escarole and tear in pieces. Make the vinaigrette dressing and season highly. Drain the shrimp, combine with the remaining fish in a bowl. Mix with dressing to coat the mixture well. To serve, combine the seafood with the lettuce and pile in individual glasses.

KIAUŠINIENĖ SU SŪRIU

- 3 kiaušiniai
- 1/2 puodelio pieno
- 2 šaukštai miltų
- 1/2 svaro amerikoniško sūrio
- 1 šaukštas sviesto ar margarinio druskos pagal skonį

Kiaušinius išplakti su pienu, druska ir miltais. Ištirpyti keptuvėje sviestą ar margariną ir supilti išplaktus kiaušinius. Kai apačia gražiai apkepa, atsargiai apversti, kad nesuardyti, sudėti ant viršaus sūrį, išlyginti ir sulenkti pusiau. Apkepinti iš abiejų pusių ir karštą duoti valgyti.

"ŠEIMININKĖMS" skyrių redaguoja Janė Bajerčienė, 871 East 4th St., So. Boston, Mass, 02127. Receptus prašome siųsti jos adresu.

Laimikis, kurio teko atsisakyti

35 metų britas George Winter iš Gloucester (Anglija) buvo nuvykęs pelningam darbui, kaip transporto žinovas į turtingą Saudi Arabiją. Vieną dieną, važiuojant dykumomis, jis buvo liudininkas tik ką nukritusio ir pradėjusio degti lėktuvo. Jis atskubėjo į pagalbą ir laimingu būdu spėjo išgelbėti iš mažo vienmotorio lėktuvo du turtingus arabų pirklius. Reikšdami savo geradariui dėkingumą, abu išgelbėtieji jam „padovanojo“... po dvi savo dukras, 14-16 metų amžiaus. Jam pasakyta, jo atsisakymas jas priimti mirtinai užgautų tėvus.

Apie įvykį anglas papasakojo savo darbdaviui. Šis jam pasiūlė, nieko nelaukiant, išvykti į Angliją, ką jis ir padarė.

„Pasiūlymas buvo visai geras, nes mergaitės buvo tikrai gražios, bet ką man pasakytų žmona ir penketas mano vaikų“ — pasakojo draugams į bėdą pakliuvęs G. Winter.

DIEVO KARALYSTĖS ŽINIOS

Tęsinys 22

Tai kitas iš tradicijinių klaidingų įsitikinimų apie Dievą ir apie Krikščionybę, kuri daugelis turės išmokti atsiminti pirmą negu jie galės priderančiai įvertinti Sutverėją ir pažinti teisybę ir meilę, kokią Jis parodė patiekdamas žmonijos atpirkimą ir išgelbėjimą per paaukojimą Savo mylimiausio Sūnaus ant mirties, kurs pirmiau buvo Logosas.

Kad Jėzus neskaitė save viena asmenyje ir lygiu Sutverėjui; Jo žodžiai aiškiai parodo kuomet Jis pasakė: "Mano Tėvas didesnis už Mane (Jono, Ev. 14: 28). Mokytiniai žinojo, kad nuodėmės alga yra Mirtis - ne gyvenimas tokiose kančiose, todėl jiems buvo nesunku suprasti kaip mirtis Jėzaus, kuris tuo tikslu buvo padarytas kūnu, " galėjo sumokėti tą baismę, ir atidaryti kelią kuriuo pasaulis pagaliau galės grįžti į santaiką su Dievu į gyvenimą.

Bet pirmą Sekminių jie vis dar tebeturėjo kokių tai slapybių apie visus tuos įvykius. Nors jie jau žinojo, kad Jėzus Jų Mesijas, buvo prikeltas iš numirusių, vistiek jie tik valandėlei tematė Jį; pagaliau, Jis visai atsiskyrė nuo jų. Kokie nepaprasti įvykiai?

Kuomet jie paskutinį kartą matė Jį, Jėzus liepė jiems laukti Jeruzalėj, nes jie turėjo gauti tolesnių nurodymų apie gavimą Šventosios Dvasios.

Žinoma, mokytiniais tie dalykai atrodo lyg labai keistas pasielgimas, paeinąs nuo to, į kurį jie dar tebetikėjo, kaip į pažadėtąjį Mesiją.

Ne tik anie ankstybų dienų mokytiniai per kokį laiką stebėjosi tolesniais įvykiais, bet daugelis iki šiam laikui nesuprato tikrosios reikšmės, ir dėlto atsirado daug keistų teorijų.

Jeigu Jėzus neatėjo ant žemės įkurti pažadėtąją Karalystę, tai turime suprasti kitą priežastį Jo atėjimui ant žemės; todėl daugelis manė, jog tinka tikėti, kad Jo atėjimas, mirtis ir prisikėlimas iš numirusių įvyko dėl to, kad žmonės galėtų būti išgelbėti iš Pragaros amžinų kančių, ir jiems mirus nugabenti į dangų. Bet Dievo paskirtu laiku Mesijas įsteigs žemišką Karalystę ir palaimins visas žemės gimines, kaip toliau tyrinėdami pamatysime.

Kuomet protaujančios mintys nusigręžia ir atsitolina nuo viduramžių kankinimo Dievo, jos nori žinoti, kodėl praėjo kuone 2 000 metų nuo to, kai Jėzus paliko savo mokytinis.

Kurie domitės Tiesa, mes prisišim jums Veltui Knygą "Dievo Amžių Planas" 374 - puslapių, Kreipkitės šiuo adresu: LITHUANIAN BIBLE STUDENTS 550 Sycamore Rd. La Salle, Ill. 61301

(Apm. pr.)

Savininkas JUOZAS ANKUS

BALTIC BAKERY

4627 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Chicago, Illinois

Tel. LA 3-1510

2616 WEST 69th STREET

Chicago, Illinois

Tel. 737-6784

PASKAITOS IR TYRINĖJIMAI ŠVENTO RAŠTO

atsibūna kiekvieną sekmadienį, svetainėje Y. M. C. A.,

6235 So. Homan Ave., prie 63rd Sr., nuo 10-12 v. r.

Kviečiame visus, Tiesos ieškančius.

Įėjimas nemokamas, kolektų nėra.

Švento Rašto Tyrinėtojai

STATYKIME MYKOLUI VAIDYLAI PAMINKLĄ. Reikalinga ir jūsų auka. Auką siųsti "Mykolas Vaidyla Memorial Fund" vardu į Chicago Savings & Loan Ass'n, 6245 So. Western Ave, Chicago, Ill. 60636, sąskaitą #74300-3.



MAŽEIKA & EVANS

Laidotuvių Direktorai

6845 SO. WESTERN AVENUE

TRYS MODERNIŠKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601



PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

Laidotuvių Direktorai

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street

Telef.: GROvehill 6-2345-6

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telef.: TOWNhall 3-2108-9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

Aikštė Automobiliams Statyti

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktorai

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YARds 7-1741-2

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS

4343 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YARds 7-1911

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACEAWICZ)

2624 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1219

2314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-6872

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, ILL. 874-4410

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YARds 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

TURIME KOPLYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE

KAS NAUJO CHICAGOJ

ir mūsų lietuviškose apylinkėse



Kasdieninės Radio Programos
Chicagoje 97.1 FM

"MARGUČIO" AUKSINĖ SUKAKTIS

"Margučio" steigėjas buvo muzikas Antanas Vanagaitis, į JAV atvykęs 1924 metais. Jis 1928 m. balandžio 1 d. suredagavo pirmąjį "Margučio" žurnalo numerį, kurio tikslas buvo "per dainą, juoką, humorą žadinti lietuvių". Taigi, nuo šio įvykio jau suėjo 50 metų.

A. Vanagaitis kartu su J. Budriko baldų prekybos bendrove 1930-1931 m. transliavo "Margučio" pusvalandį. Tačiau nuo 1932 m. balandžio 11 d. A. Vanagaitis, turėdamas pakankamai patyrimo, pradėjo savo savarankišką "Margučio" radio programą.

1965 m. m. Vladas Vijeikis išleido paskutinį "Margučio" žurnalo numerį.

Šiandien "Margučio" programos transliuojamos Chicagos ir apylinkių lietuviams penkias dienas savaitėje rytais nuo 7 val iki 8 val. Jo finansinius reikalus tvarko Patikėtinių įstaiga, inž. Valdo Adamkaus vadovaujama. Programos vedėjas - Petras Petrutis, jo talkininkas - Audrius Regis. Programa išsilaiko, žinoma, tik iš aukų ir skelbimų. Šios sukakties proga "Margučiu" linkime sėkmės.



A. Vanagaitis skaitydamas per radiją žinias (1932-1936 m.)

BALIO IR ONUTĖS SEBASTIJONŲ SIDABRINIS JUBILIEJUS

Balys ir Ona Sebastijonai, įvairių lietuviškų organizacijų žinomi veikėjai Chicagoje, š. m. balandžio 22 d. atšventė savo vedybinio gyvenimo 25 metų sukaktį. Juos pasveikinti susirinko gausus būrys jiems artimų žmonių: giminių, draugų ir kaimynų. Visi jie buvo nuoširdžiai priimti ir pavaišinti.

Balys, kilimo Raseiniškis, karinę privolę Lietuvos kariuomenėje atliko kavalerijoje, pradėdamas tarnybą Tauragėje ir baigdamas Vilniuje. Karo sukurių nublokštas į Vokietiją, iš kur 1947 m. kaip savanoris darbininkas pateko į Tadcasterio žemės ūkio stovyklą Yorkshire, Anglijoje. Už poros metų persikėlus į Manchesterį, čia sutiko Onutę Januškaitę, susidraugavo ir 1953 m. pavasarį sumainė su ja aukso žiedelius. Tuolaikinis Anglijos ir Valijos lietuvių kapelionas kun. Justinas Steponaitis (kuris dabar klebonauja Athol, Mass.) palaimino Onutės ir Balio moterystę. Onutė, nors gimusi ir mokyklą lankiusi Britanijoje, bet lietuviškai užauginta, laisvai moka savo tėvų kalbą, nors Lietuvą matė tik vieną kartą.

Pobūvio eigą prie vaišių stalo įdomiai pravedė Dr. Vl. Šimaitis, žinomas nekilnojamo turto (Real Estate) biznierių. Sukaktuviniams buvo sugiedota "Ilgiausių Metų" ir išreikšta daug sveikinimų bei gerų linkėjimų, taip pat išteikta daug gražių bei vertingų dovanų.

Dėkodami savo svečiams už atsilankymą, už sveikinimus bei dovanas, Onutė ir Balys ypatingą padėką išreiškė Josefina ir Petruui Mažiniams, Victorui ir Virginijai Bohne, Margaretai ir Bill'ui Ash, Elenai ir Petruui Venclovams bei Sofijai ir Jurgiui Čechanavičiams, kurie talkininkavo ruošiant Sebastijonų sidabrinį vedybinio gyvenimo jubiliejų.

Nejuočiom prabėgo kelios malonios valandos šiame jaukiame pobūvyje. Netrū-

ko lietuviškų dainų, kurios priminė Tėvynėje praleistą jaunystę su rūtomis ir biūnėliais. Sėkmės Baliai ir Onutei!

L. V-kus

NAUJIENOS

● Naujienų bankiete balandžio 23 d. Martiniقه restorane buvo išskilmingai pagerbtas visuomenininkas dr. Vytautas P. Dargis. Dalyvavo daug įvairių organizacijų žmonių. Tarp gausių sveikinimų, Sandaros vardu sveikino G. J. Lazauskas, Liet. masonų vardu - Vyto Uznys, Chicagos Lietuvių Spaudos Klubu vardu - Kazys Tautkus ir daug kitų.

● Naujienų dienraštyje pradėtas naujas skyrius - puslapis "BENDRUOMENĖS VAGOS", leidžiamas JAV Lietuvių Bendruomenės Centro Valdybos. Redaguoja Z. Juškevičienė, redakcinė kolegija: St. Juškėnas, A. Pleškys, A. Repšienė, J. Vaičiūnas.

● NAUJIENŲ GEGUŽINĖ įvyks liepos 16 dieną, Polonia Grove darže prie Archer Ave, Chicagoje, kaip ir visuomet. Gros George Joniko orkestras, veiks laimės šulinys bei kita programa. Pažymėtina, kad Emma Petraitienė jau nuo senų laikų dirba ir Naujienų, ir Sandaros parengimuose.

TRUMPOS ŽINIOS

● BALF'o Centro Valdyba praneša, kad sekantis BALF'o XIX-tas seimas įvyks š. m. spalio 28 d., Chicagoje, Šv. Mergelės Marijos Gimimo Parapijos salėje, Marquette Parke. Seimą globoja Chicagos BALF'o Apskritis Valdyba.

SOPHIE BARCUS RADJO ŠEIMA

ALDONA DAUKUS IR DUKRA SOFIJA

VISOS SOPHIE BARCUS RADJO PROGRAMOS IŠ WOPA 1490 KIL. AM

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 3:00 - 3:30 val. po piet.
Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

7159 South Maplewood Avenue

Tel.: HEmlock 4-2413

CHICAGO, ILLINOIS 60629

ŠIMAITIS REALTY

INSURANCE • INCOME TAX • NOTARY PUBLIC

2951 W. 63rd Street

CHICAGO, Illinois 60629

Office - 436-7878

VLADAS SIMAITIS, J. D.

Res. 476-5633

Registered Broker

- \$ 3.00 A. Vazonis, Chgo. Ill.
- \$ 3.00 Anna Masis, Chgo. Ill.
- \$ 3.00 Antanas Walskis, Chgo., Ill.
- \$ 3.00 Pranas Kaminskas, Chgo. Ill.
- \$ 3.00 Petras Mikraitis Chgo. Ill.
- \$ 3.00 J. Lengvinas, Chgo. Ill.
- \$ 2.00 Juozas Strungys, Chgo. Ill.
- \$ 1.00 Alfonsas Aleksiejūnas Chgo. Ill.
- \$ 1.00 Alex Blinstrubas, Summit, Ill.
- \$ 1.00 Mary Ann Kopack, Lockport, Ill.

SUSTABDYKIME VAGYSTES IR NAMŲ IŠBROVIMUS

Pavojuje, ar norint skubiai policijai pranešti apie vykstantį kriminalinį nusikaltimą, sukite telefono numerį 911.

Būkite atsargūs ir pastabūs! Saugokite neišikių asmenų. Vagys ir namų plėšikai gali pozuoti įvairiais inspektorais, cenzo rinkėjais, pardavėjais ar apsimetę ieškantys draugų ar giminių.

Būkite atsargūs dėl nepažįstamų asmenų, stovinčių prie durų. Naudokite durų lenciūgėlius ir nepažįstamų asmenų pareikalaukite kredencijalų bei identifikacijos dokumentų.

Prieš išvykstant iš namų atostogoms ar ilgesniai laikui, sustabdykite spaudos ir pieno pristatymą ir susitarkite su kaimynu pasaugoti namą ir paimti pašta iš dėžutės.

Būkite budrus dėl nepažįstamų asmenų, kraustančių kaimyno baldus, šaldytuvus, gazo plytas ar bet kokią kitą turtą.

Susižymėkite visą savo judomąjį inventorių, kad reikalui ištikus lengviau būtų surasti teisėtąjį turto savininką, o savininkui atpažinti savo nuosavybę.

Pasinaudokite nuosavybės identifikacijos registracija.

Išigykite geras namų durų spynas, raktu rakinančias iš abiejų durų pusių.

Niekuomet nepalikite nerakintų durų, net ir trumpam laikui išėjus į kiemą ar pas kaimyną.

William Woods
POLICIJOS VIRSININKAS
8 - ji POLICIJOS APYGARDA

AUKOS "SANDAROS" SPAUDOS FONDUI

- \$ 3.00 Ieva Bumbliauskiene, Mississauga, Ont. Canada.
- \$ 3.00 S. Rutkauskas, Lakeview, Ohio
- \$ 3.00 A. Pieženis, Hot Springs, Ark.
- \$ 3.00 C. Gavecus, Fremont, Wis.
- \$ 3.00 Alexander Chaplik, So. Boston, Mass.
- \$ 3.00 Ray Jurgela, Glendale, N. Y.
- \$ 3.00 C. Liutikas, Burwood, Sydney Australia
- \$ 3.00 Mary Sutkus, Lake Bluff, Ill.
- \$ 3.00 Leonas Jasinevičius, Antioch, Ill.
- \$ 3.00 Valerija Vaich, Largo, Fla.
- \$ 3.00 Mikalina Rutkowski, St. Petersburg, Fla.
- \$ 3.00 Petras Tarnauskas, Paterson, N. J.
- \$ 3.00 Eazel Krugelis, Delmar, N. Y.
- \$ 3.00 A. Neverauskas, Chgo. Ill.
- \$ 3.00 Jonas Abraitis, Chgo., Ill.
- \$ 3.00 Mathew Pollack, Chgo. Ill.
- \$ 3.00 Zigmās Mikužis, Chgo. Ill.
- \$ 3.00 Dr. S. Budrys, Chgo. Ill.
- \$ 3.00 Anastasia Panuškis, Chgo., Ill.
- \$ 3.00 F. Zavist, Chgo. Ill.
- \$ 3.00 Olympia Steponaitis, Chgo., Ill.

Mykolui Vaidylai paminklui statyti Komiteto pranešimas

Komitetas "Mykolas Vaidyla Memorial Fund" vardu atidarė einamąją sąskaitą (Actn. # 74300-3) Chicago Savings & Loan Ass'n, 6245 So. Western Ave., Chicago, Illinois, 60636.

Komitetas pareigomis pasiskirstė: pirm. - Julius Kuzas, jr., sekr. - Juozas Kapačinskas, išdininkas Vyto Uznys, 3752 W. 69 Place, Chicago, Illinois, 60629.

Visiems už aukas nuoširdžiai dėkojame. Auką prašome siųsti arba įnurodytą einamąją sąskaitą, Komiteto išdininko Vyto Uznio adresu, arba į Sandaros Centrą Chicagoje. Ant čekių reikia užrašyti "Mykolas Vaidyla Memorial Fund."

NAUJA LIETUVIŠKA RADJO PROGRAMA

"LIETUVOS AIDAI"

Veda Kazė BRĄZDŽIONYTĖ

Veikia savaitgaliais:

Penktadieniais 9:30 - 10:00 val. vak.

AM -1490, iš WOPA stot.

Šeštadieniais 8:00 - 10:00 val. vak.

FM - 106.3, iš WLNR stot.

Adresas: 2646 West 71-st St.

Chicago, Ill, 60629. Tel. 778-5374.



GROS
NEOLITUANŲ
ORKESTRAS

MAY 21
1978

KVIEČIAME VISUS TAUTIEČIUS DALYVAUTI

Sandaros Piknike

SEKMADIENI, GEGUŽĖS 21 DIENĄ

Lietuvos Vyčių salėje ir darže,
2455 West 47th Street, Chicagoje
Kviečiame visus su draugais gausiai dalyvauti

POBŪVIS ĮVYKS NORS IR BLOGAM ORUI ESANT PRADŽIA 12 VAL.

PROGRAMOJE

1978		GEGUŽĖS						1978	
S.	P.	A.	T.	K.	P.	Š.	S.	P.	
7	8	9	10	11	12	13	14	15	
16	17	18	19	20	21	22	23	24	
25	26	27	28	29	30	31			



JAUNIMO KONTESTAS

● Šiame Sandaros pobūvyje - gegužinėje bus Jaunimo talentų kontestas. Visi turėsime progos pasigėrėti mūsų jaunimo meniniais gabumais: eilėraščiais, dainomis, muzika ir kt. Kviečiame jaunimą konteste gausiai dalyvauti ir laimėti vertingų dovanų. Apie dalyvavimą prašome pranešti kontesto vedėjai p. Hildei Kuzienei, Telefonu 333-1121 arba WA8-8303.

LAIMĖS ŠULINYS

● Svečiai galės laimėti daug gerų dovanų. Taip pat už įėjimą bus skirtos vertingos dovanos. Kaip paprastai, dovanas suaukoja lietuviai biznieriiai ir kt. norėdami parenti Sandarą.

PROGA PASISVEČIUOTI

● Visi galės susitikti su savo pažįstamais, pasisvečiuoti, gražiai praleisti laiką. Atvyks daug svečių iš tolimesnių vietų. Dalyvaus iš Pittsburgho, Pa

Susivienijimo (SLA) prezidentas ir Sandaros centro valdybos pirmininkas Povilas P. Dargis ir daug kitų.

ŽYMESNŲ SANDAROS VEIKĖJŲ PAGERBIMAS

● Pobūvyje bus pagerbti Sandaros geroi nusipelnę veikėjai. Atitinkamus žyminius įteiks pats Sandaros centro valdybos pirmininkas Povilas Dargis, atvykęs iš Pittsburgho, Pa.

VAIŠĖS IR ŠOKIAI

● Gros visų mėgiamas Neo Lituany orkestras. Vaisėms bus paruošta skanių lietuviškų valgių.

RENGIMO KOMITETAS

● Jonas G. Evans (pirmininkas), Julius Kuzas, jr., Hilde Kuzienė, Algirdas Brazis, Emma Petraitis, Teodora Kuzienė, Stanley Molis, Stella Molis, Aldona Olis, Irena Sankutė, Paulina Šukis, Lauretta Rašinskaitė, Kazimiera Stukas, Vytautas Kontrimas, Edvardas Boreiša.

● CHICAGOS BALFO apskrities atstovų suvažiavimas įvyko bal. 30 d. Balfio patalpose. Atidarė pirm. Val. Šimkus, susirinkimui pirmininkavo senas veikėjas Dzirvonas, sekr. K. Bružas. Balfio pirm. M. Rudienė pasveikino Balfio darbuotojus ir atsakė į klausimus. Ji pažymėjo, kad niekam nebus išduodami viešai šelpiamųjų adresai okup. Lietuvoje ir Sibire. Pageidavo, kad būtų įsteigta Balfio stipendija Vasario 16 gimnazijos mokiniui. Val. Šimkus plačiai apžvelgė praeitų metų veiklą. Dr. Br. Motušienė pateikė apyskaitą. Apskritis turėjo virš 39 tūkst. apyvartos. Rev. kom. J. Blažys patvirtino sąskaitybą ir veiklą. Perrinkta apskrities valdyba su pirm. Val. Šimkum priešaky.

● CHICAGOS ALTO atstovų suvažiavimas įvyko bal. 30 d. Šaulių Namuose, kuriam pirmininkavo Rimas Šarka ir sekr. p. Mankus. Sveikinimo žodį tarė Kon. J. Daužvardienė.

Iš veiklos pranešimų išryškėjo Chicago Alto pajamos ir darbai. Apyvartos buvo virš 12 tūkst. iš jų 8 tūkst. paskirti Amerikos Alto centrui. Kasininkė Irena Sankutė išdėstė pajamų ir išlaidų eigą atspausdintoj apyskaitoj. Nominacijų pirm. Andrašiūnas pateikė organizacijų išrinktus atstovus. Alto centro atstovas J. Skrubskas atsakė į kelius klausimus. Ignas Andrašiūnas paskaitė rezoliucijas. Paskelbta, kad ateinančiais metais Chicago Alto pirmininkaus jaunasis J. Jasaitis. Pabaigai sugiedotas Lietuvos Himnas.

● ANTRAS KAIMAS pasirodė bal. 29 d. JC salėje. Pelnas skiriamas Lietuvių Televizijai, valandėlės palaikymui. Škiecai ir vaidyba vietom labai gera, bet kai kur nuobodoka. Vaidino: Juratė Jakšytė, Vaig. Kavaliūnaitė, Dana Note, J. Aleksūnas, Eg. Būtenas, J. Kapacinskas ir J. Riškus.

● CHICAGOS ANGLIJOS - Britanijos lietuvių klubas geg. 7 d. turėjo savo pusmetinį narių susirinkimą ir Motinos Dienos paminėjimą Šaulių Namuose. Jau - niausias klubo narių atžalynas išpildė meninę programą, o po jos įvyko bendros vaisės. Tai buvo klubo tradicinė šventė, jau daug metų vykdoma.

Geg. 28 d. Vyčių salėje įvyks klubo piknikas. Ta pačia proga, norime prisiminti ir du klubo narius, kurie paliko ši pasaulį: Eugeniją Jonkaitienę ir Joną Kemeklį.

● Didelė nelaimė įvyko nario M. Balčiūno šeimoj. Automobilio nelaimėje sunkiai sužeista jų 18 metų dukra, kuriai jau nupiautos abi kojos. Ji pati važiavo savo mašina ir netoli namų atsitrenkė į ramstį. Linkime jai pasveikti, o tėveliams ištvėrimės.

● Sveikinimai vestuvių sukakties proga

Onai ir Baliui Sebastijonams, kurie mini 25 metų laimingo vedybinio gyvenimo sukaktį. Liepos 4 d. 25 metų vedybinę sukaktį švenčia Balys ir Josephine Brazdžioniai (nors nepatogu apie tai rašyti...). Anglijos - Britanijos klubas turi ir daugiau sukaktuvinių, tik kai kurie nedrįs ta pasisakyti.

Klubo biuletinį šiais metais redaguoja mokyt. J. Jokubka, administruoja Vl. Paliulionis, leidžia Klubo Valdyba.

● MARQUETTE PARKO 8-tos policijos apygardos reikalų skyrius išleido labai gerą brošiūrą. Ją dalina Lietuvių Namų Sav. valdyba ir galima gauti pas p. Bacevičių 6455 So. Kedzie ave. Chicagoje. Joje nusakomi visi elgimosi prieš nusikaltėlius terminai ir nurodoma ką daryti nelaimėi įvykus.

● LIETUVIŲ DIENA šiemet rengiama birželio 17 d. W. Sox Parke, kurioj dalyvaus parade šokių grupė ved. F. Zapolio, Dariaus ir Girėno veteranai su vėliavomis, lietuviai sportininkai, gros Al. Modesto orkestras. Įėjimo mokestis - 3 dol. Toks įvykis bus pirmasis. Gerai, kad Prekybos Rūmai šitą pradžią davė.

● PROF. J. STUKAS, "Lietuvos Atsiminimų" radijo programos leidėjas ir vedėjas lankėsi Chicagoje su žmona Loreta - "Vyties" redaktore. Jie atsilankė ir į "Lietuvos Aidų" radijo programos būstinę.

Balys Brazdžionis

VYTAUTO DIDŽIOJO ŠAULIŲ RINKINĖS VALDYBOS POSĖDIS

Š. m. balandžio 23 d., Šaulių namuose rinktinės valdyba aptarė bėgamuosius reikalus. Protokolą skaitė sekr. J. Mackonis. Toliau sekė rengimo apyskaitos priėmimas. Galutinis užbaigimas atidėtas sekančiam posėdžiui.

Iš ligonių lankymo komisijos A. Gustof pasitraukus, jo vieton koptuota: J. Kavackienė ir Stepas Paulauskas.

Nutarta pasiųsti delegatus ir auką 25 dol. į Chicago Liet. konferenciją. Nutarta kapų puošimo dienom lankyti kapus Iv. p. p. gegužės 28 d. Liet. Tautines kapines, Betany ir Šv. Kazimiero. o antradienį - 30 d. gegužės 10:30 v. ryto dar kartą Šv. Kazimiero kapinėse ir uniformuoti prie paminklo garbės sargyboj.

Be to, nutarta, kad Rinktinė dviem autobusais vyks į Rockfordą birželio 18 d. nuo Šaulių namų. Tuo reikalu skambinti telefonu: 523 - 4526

Taip pat sparčiai ruošiamasi Joninių parengimui birželio 24 d. ir prašoma sunėsti dovanų loterijai.

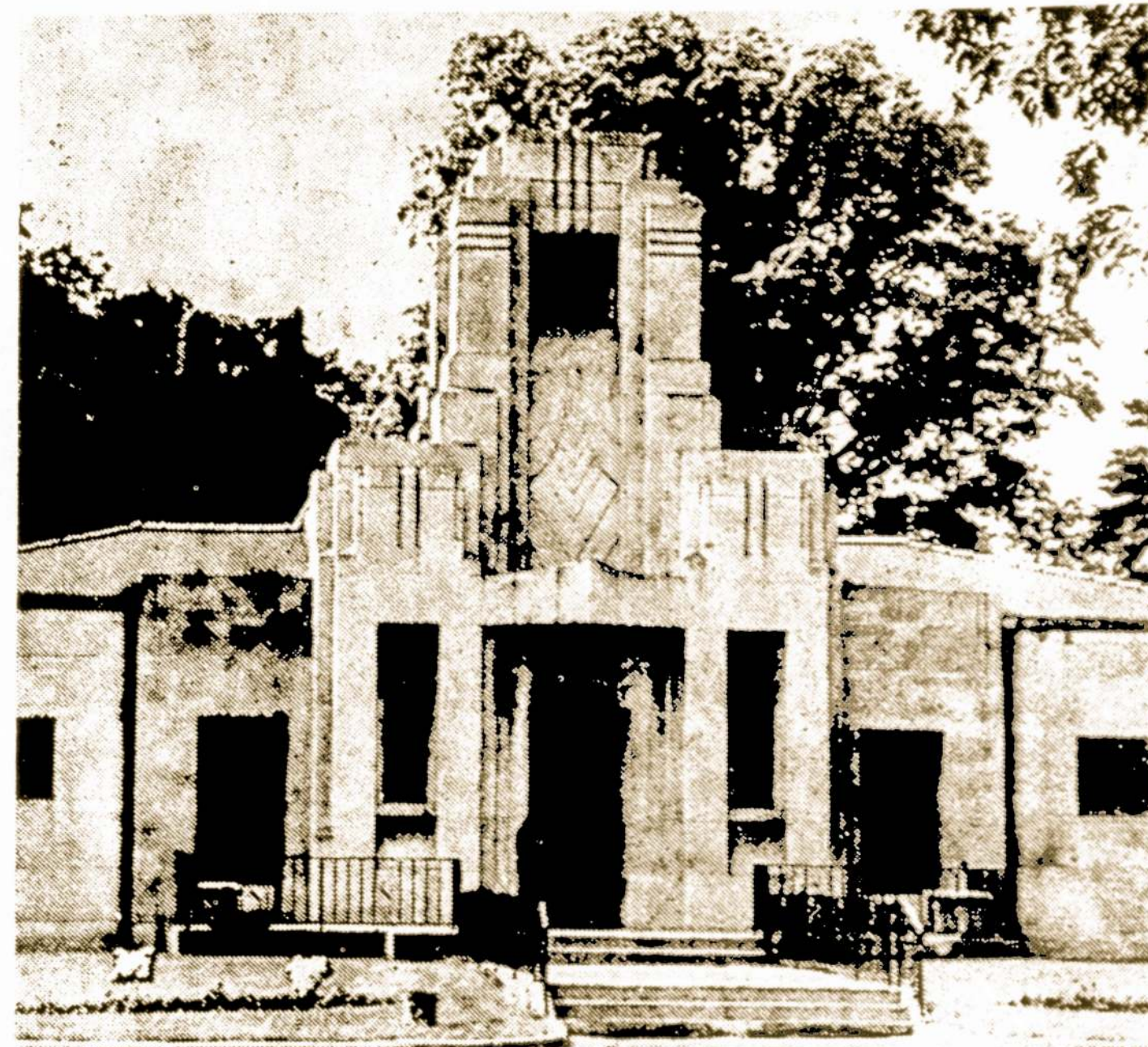
Juozas Skeivys

KAPŲ PUOŠIMO DIENĄ — MEMORIAL DAY

SEKMADIENI, GEGUŽĖS 28-tą dieną, 1978

LIETUVIŲ TAUTINĖSE KAPINĖSE

ĮVYKS ĮSPUDINGOS APEIGOS



Sekmadienį, gegužės 28 dieną, lygiai 11 valandą ryto nuo kapinių vartų prasidės eiseną aplink kapines iki paruoštos estrados. Eisenai ir programai dūdų orkestrą paruošė ir vadovaus PETRAS ZALUBA ● Don Varnas Post # 986 vadovybėje Bruno BOSOWSKI, Ladies Aux. vadovybėje ANELĖ POCIUS dalyvaus eisenoje, pagerbs žuvusius karius ● Prakalbą pasakys DR. VYTAUTAS P. DARGIS. Vienas iš direktorių teologas EUGENIJUS GERULIS sukals invokaciją ir kvokaciją. ● Bus ir giesmių programa. Programą praves (MC) MATT BATUTIS.

DĖMESIO NETURINTIEMS AUTOMOBILIŲ !

Lygiai 9 valandą ryto nuo UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN. (18th St. & Halsted) išeis autobusas (VALLEY TRANSIT SCHOOL BUS) ir sustos sekančiose vietose: prie RIDIKAS FUNERAL HOME (33rd & Halsted), DARIUS - GIRĖNAS HALL (4416 So. Western Ave) ir prie MARQUETTE HALL (69th & Western Ave). ATGAL į CHICAGĄ nuo kapinių vartų išeis 5 valandą po piet. KAINA į abi puses \$ 3.00 - Būkite laiku nurodytose vietose.

VISUS LIETUVIUS KVIEČIAME DALYVAUTI APEIGOSE

LIETUVIŲ TAUTINIŲ KAPINIŲ VADOVYBĖ

Prašome visus dalyvius pavaikščioti po šias gražias kapines, pamatyti gražius paminklus ir pasirinkti vietą savam sklypui. Kapinių pareigūnai suteiks Jums Pageidaujamą informaciją.

LITHUANIAN NATIONAL CEMETERY

STANLEY R. KASLAS, Superintendent
8201 SO. KEAN AVENUE JUSTICE, ILLINOIS 60458
PHONE: 458-0638

ENGLISH section

The defection of Simas Kudirka

COMPARING FACTS WITH FICTION SEEN ON CBC TV NETWORK

By L. Obelėnas

CHRONOLOGY OF EVENTS

By prearrangement a Soviet fishing trawler and the U.S. Coast Guard cutter Vigilant had moored together off Martha's Vineyard on November 23.

About 11 a.m., while the civilians and the Commanding Officer of the Vigilant, Commander Eustis, were aboard the Soviet vessel, a member of the Soviet crew, later identified as Kudirka, indicated to members of the Vigilant's crew that he might attempt to defect.

If escape is undetected plan to recall entire delegation under false pretense and depart. If escape detected foresee major problems if delegation still aboard. Req. advice.

Within an hour the message had been relayed to Coast Guard Headquarters and to the Department of State.

From the Vigilant to Boston to Washington and return, the call was for advice—to which the most frequent response was "keep us advised". Even this clear but bland directive was occasionally ignored.

The one piece of clear and immediate advice came from an officer outside the chain of command who was unencumbered by any knowledge or understanding of U.S. policy on defection.

The Commander of the 1st Coast Guard District (Boston) was Rear Adm. William B. Ellis. His Chief of Staff was Capt. Fletcher W. Brown.

In Boston Captain Brown discussed the message with his legal officer, Captain Flanagan. The latter advised him that "if we get him (the defector), we should keep him, bring him in and turn him over to State or Immigration."

Captain Brown called Rear Admiral Hammond, Chief, Office of Operations, at Coast Guard Headquarters in Washington. He told the admiral that the Vigilant's message was en route and outlined the problem it raised.

Admiral Hammond discussed the issue with Captain Dahlgren, Chief of Intelligence Staff. It did not occur to him to consult his legal officer; he assumed that the Department of State would have firsthand

The story of the defection of Simas Kudirka was presented by CBS TV Network over its stations in the United States and Canada. Most of the names were fictitious and some facts were not mentioned at all in that presentation.

Now we present to our readers the facts as they appear in the official Report of the Committee on Foreign Affairs, House of Representatives, on hearings held by a subcommittee in December of 1970 and printed by the U.S. Government Printing Office on February 4, 1971 in Washington, for comparing them with what was shown on CBS TV network in January 1978.

knowledge. Seeking guidance from State, Captain Dahlgren had two telephone conversations with Mr. Edward Killham, Office of Soviet Union Affairs—one before State received the original message from the Vigilant and one after.

In two subsequent telephone conversations between Captain Brown in Boston and Captain Dahlgren and Admiral Hammond in Washington, Captain Brown was advised to inform Headquarters if the defector came aboard.

While Headquarters was seeking guidance to pass back to Captain Brown, he called Admiral Ellis who was not in command. What started as a briefing of Admiral Ellis by Captain Brown turned into a series of strong suggestions to Captain Brown by Admiral Ellis:

If the man did jump in the water * * * we should give the Russians the opportunity to pick him up. We should not let the man drown. We should save him if this became the situation * * *. If we get the defector, we should give him back.

His reasoning was based on the invitation to the Soviet vessel and the presence of U.S. personnel on board the Soviet vessel.

The Soviet "opportunity to recover" was included in a message from Boston to the Vigilant at 1:30 p.m. The message did not reach the ship until 3:36 p.m.

In midafternoon Captain Brown again called Admiral Ellis to report that he had no further message from the Vigilant and no guidance from Headquarters. There is no indication that Admiral Ellis was told that Headquarters wanted to be advised if the man came aboard.

What no one ashore knew was that about 2 p.m. Kudirka had passed a note in a cigarette package indicating that he planned to defect when the Vigilant was ready to depart.

About 4 p.m. the working day was drawing to a close at Coast Guard Headquarters. In Boston Captain Brown left his office without discussing the matter with his staff. None was assigned nor assumed responsibility for the matter.

Just at the time the possibility of a defection seemed least likely, it occurred. At 4:20 p.m. Kudirka jumped from the Soviet vessel to the Vigilant. Following the chain of command concept, Commander Eustis of the Vigilant called District Headquarters in Boston.

Rear Admiral ELLIS. Does the [Soviet] ship know that he has come aboard your ship? If not, I think they should know that, over.

Commander EUSTIS. Roger, understand they suspect that man has defected from the ship and is aboard Vigilant. How-

(Continued on page 7)

Mieli SANDAROS skaitytojai ir bendradarbiai

Skaitytojų ir Sandaros administracijos patogumui, apačioje čia dedame atkarpą, kurią užpildžius prašome prisiųsti Sandaros administratoriui p. Editai Rimkienei, kas dar nėra susimokėjęs už laikraštį.

Visos aukos skelbiamos Sandaroje. Jei jūsų adresas pasikeitęs, tai prašome pranešti mums ir seną ir naują adresą.

Siųsti šiuo adresu: SANDARA, 840 West 33 rd Street, Chicago, Ill, 60608

Siunčiu SANDAROS METINĘ PRENUMERATĄ..... 7 dol.

Siunčiu auką SANDAROS SPAUDOS FONDUI..... dol. Iš viso..... dol.

MANO PAVARDĖ.....

ADRESAS;.....

Jums tinkamiausiai galės patarnauti

NORMAN BURŠTEINAS

kailių krautuvė ir siuvykla.



Priima užsakymus naujiems ir pataiso ir persiuva dėvėtus. Priima kailius valymui ir apsaugai.

185 North Wabash Ave., Chicago, Ill. Telef. 263-5826 ir buto 677-8489.

THE CAUSE OF LIBERTY

A book of psychiatric terror, published earlier this year, provided a mass of documents and shocked world opinion into a new awareness about the abuse of psychiatry in the USSR. The book is Psychiatric Terror: How Soviet Psychiatry is Used to Suppress Dissent (New York, Basic Books, \$12.95).

The use of psychiatry to combat political and religious activists in Lithuania is on the increase. The Soviet authorities have been methodically forcing individuals of whom they disapprove into psychiatric hospitals, injecting them with mind-bending drugs, and ignoring their appeals.

For example, the following Lithuanians were forcibly treated in the psychiatric hospital of Cherniakhovsk (formerly Jrsutis, East Prussia): Voldemaras Karaliūnas, Arvydas Čechanavičius and Petras Cidzikas.

The Lithuanian Community of the U.S., Inc. has undertaken the raising of \$35,000 to help finance the gala World Lithuanian Days, Lithuanian World Sports Games and the Fifth Lithuanian Song Festival.

Editors of "English Section"

Leo Venckus and Rimas Rudys

Patarnauju Namų Pirkime ir Pardavime, Apdraudų Agentūra, Išrašomos visų rūšių Apdraudos

BELL REAL ESTATE Juozas Bacevičius

6455 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill. 60629

Telefonas: 778-2233

Ištaiga veikia nuo 9 ryto iki 8 val. vak. kasdien. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. p.p.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

3333 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608. Telef. 254-3320.

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. Telef. WA 5-2737.

Ivairių prekių pasirinkimas: automobiliai, Motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certifikatai. V. VALENTINAS

ever, they expressed no concrete desire to recover man from ship, over.

Rear Admiral ELLIS. In view of the nature of present arrangements with them and in the interest of not fouling up any of our arrangements as far as the fishing situation is concerned, I think they should know this and if they choose to do nothing, keep him on board, otherwise put him back, over.

Commander EUSTIS. Boston this is *Vigilant*. Roger on that. Will search out further with them whether or not they know the man is aboard and desire to return him to Soviet mother ship. If they have no indication that he is aboard or no desire to recover him, will intend to get underway at this time with man on board. If they desire to recover him will have them return man to mother ship. If he desires to jump from mother ship to *Vigilant* as we depart will make attempt to pick him up as he leaves mother ship and recover man and stand by for further instructions, over.

Rear Admiral ELLIS. Go ahead that way. If the man jumps into the water give the Russian ship the first opportunity to pick him up. Don't let him drown. Go get him if they are not going to retrieve him, over.

Commander EUSTIS. Roger on that. Inasmuch as Russian ship will be at anchor and we will be underway, anticipate that it will probably be reasonable for us to recover man from water, over.

Rear Admiral ELLIS. Well, make sure that you don't preempt them in taking that action, over.

Commander EUSTIS. Radio Boston, this is *Vigilant*. Roger on that. Will be underway shortly and will keep you advised of the situation as it progresses, over.

A series of radio and telephone conversations over the next 2 hours, involving principally Admiral Ellis, Captain Brown, and Commander Eustis, sealed Kudirka's fate. Commander Eustis conveyed to both his superiors Kudirka's determination not to return to the Soviet vessel and Kudirka's fear for his life. Until Captain Brown talked to Admiral Ellis he expressed the thought that the matter would have to be resolved by State. While he hoped for time to contact Headquarters, he did not tell Admiral Ellis that Headquarters wanted to be kept advised of developments. In one talk with Captain Brown Admiral Ellis added a new point—the man should not be returned without a request from the Soviets. In relaying this to Commander Eustis, Captain Brown directed him to find out if the Soviets wanted the defector back. He emphasized that there must be a formal request. As a result of confusion on the *Vigilant* that may have interfered with the receipt of this directive, Lieutenant Ryan, the controller at RCC (Rescue Coordination Center) in Boston through which messages passed, suggested to Captain Brown who agreed that the request be put in writing. In his last talk with Admiral Ellis, Captain Brown repeated Commander Eustis' concern that Kudirka's life was in jeopardy. To which Admiral Ellis replied: "I don't think we have any reason to believe this will happen. They are not barbarians." In his testimony before the subcommittee when he was reminded of the mass executions under Stalin, he defended his characterization because he thought "the situation has changed considerably." He was not familiar with more recent Soviet actions. In fact, he exhibited appalling ignorance about basic American history as well as current international events.

At 8:19 p.m. Commander Eustis told Captain Brown that he had a formal written request from the Soviet captain to return the defector. "My intentions are to return defector to custody of Soviet vessel ***. Am getting underway at this time." It was not until 11:50 p.m. that Kudirka was returned; the *Vigilant* did not get underway until midnight.

A recorded conversation between two officers in Boston best summarizes the situation at this time. "Everybody's doing something but nobody knows why they're doing it." An individual named Alcorn in Florida tried to reach Captain Brown and Admiral Ellis. The radio operator refused to give him their telephone numbers but offered to transmit Alcorn's number to them so they could call. The transcript reads:

ALCORN. And well you can pass this on. I talked to John Volpe, Governor Volpe, and they all know about this—
At this point the machine blew a fuse.

The testimony leaves unsettled the failure to notify Headquarters while these events were transpiring. The Board of Investigation report, referring to a few minutes after 6 p.m., reads:

He (Captain Brown) then directed Lt. Ryan to notify Headquarters Flag Plot that the defector was aboard the *Vigilant*. They decided, however, that they should first contact *Vigilant* to see if the defector was still on the ship. (p. 45.)

Captain Brown testified before the subcommittee that Lieutenant Ryan did not carry out his order to notify Headquarters, a fact that he did not know until 3 weeks later. He did not explain satisfactorily the effect that the joint decision to postpone notification had upon what he regarded as an order. After a conversation with Commander Eustis that ended at 6:38 p.m., Captain Brown told Lieutenant Ryan to wait before calling Flag Plot; he was going to call Admiral Ellis. Further telephone conversations ensued. Not until 8:24 p.m. did Captain Brown concur in Lieutenant Ryan's suggestion to call Flag Plot. At no time was Lieutenant Ryan aware that Headquarters expected to be advised if and when the defector came aboard the *Vigilant*.

In his position as RCC controller Lieutenant Ryan had monitored the telephone calls between the *Vigilant* and Captain Brown. Thus he was familiar with the orders Captain Brown had given Commander Eustis and the difficulties the latter was having in executing these orders because of Kudirka's refusal to return voluntarily. Head-

quarters had heard nothing from Boston since early afternoon. Hence an accurate explanation of the existing situation on the *Vigilant* was crucial to any decision Headquarters might make.

The pertinent remarks of Lieutenant Ryan to Lieutenant Tritbough, Flag Plot Duty Officer in Washington, as recorded, follow:

The man came over to the *Vigilant* but he is going back aboard the vessel, the Russian vessel ***. Because the skipper of vessel requested in writing the man be returned, he was returned, he is being returned and shortly the *Vigilant* will get underway ***. We just finished a phone patch with the *Vigilant*. He says that at this time when they finish talking

they will be returning the man to the Russian vessel and the custody of the Russian officers ***. He previously said he did not want to return and he stated that he would probably go overboard if he had the chance. The *Vigilant* is aware of this and they will be keeping a sharp lookout for him ***.

This conversation was made when Kudirka had already been aboard the *Vigilant* for more than 4 hours and 3 hours before he was returned.

The conversation was incomplete in that it told Headquarters nothing of the background leading up to the decision to return Kudirka or the problems Commander Eustis was having carrying out Captain Brown's orders. It was imprecise, and hence misleading, in that it conveyed the idea that Kudirka had been, or was in the immediate process of being, returned. Lieutenant Tritbough took notes of the main points made by Lieutenant Ryan. These formed the basis for his report to Admiral Hammond who concluded that the defector had already been returned voluntarily. Hence he regarded the case closed. Admiral Hammond, in turn, relayed this conclusion to the Commandant.

About 8:45 p.m. Lieutenant Tritbough called the State Department Operations Center and gave Mr. McGuire who was on duty a digest of the conversation he had had with Lieutenant Ryan. The tape recorder for conversations was not working and no official transcript exists. Mr. McGuire stated that he took notes of Lieutenant Tritbough's remarks which he read back to him. Mr. McGuire contended that Lieutenant Tritbough said "the case was resolved," a point which the latter denied but a conclusion similar to that reached by Admiral Hammond. The Soviet Desk Duty Officer, Mr. Mainland, was informed but made no further inquiries until late that evening when he called the Coast Guard Duty Officer who had no further information on the case.

The final act in this tragedy was played out on the *Vigilant*. The Soviet captain presented a written request for Kudirka's return in which he followed the common Soviet ploy of accusing Kudirka of criminal conduct, alleging that he had stolen 3,000 rubles from his safe. The implication was that Kudirka was a common thief. Commander Eustis could not convince Kudirka that he should return nor could the Soviet captain. Several of the U.S. civilians on the *Vigilant* as well as some junior officers suggested that Kudirka be brought to the United States. One of the civilians even attempted to call the State Department. The Soviet captain attempted to call his embassy. In his last conversation with Captain Brown at 10:15 p.m. Commander Eustis described the tense situation on the *Vigilant*. Captain Brown interrupted: "You have your orders. You have no discretion. Use whatever force is necessary. Do not let any incident occur."

Given Kudirka's resistance, force was required and an incident was inevitable. The only option open to Commander Eustis was whether his crew or the Soviet crew should use the force. He chose the latter course for three reasons: (1) he felt that adverse publicity could result from the use of Coast Guard personnel to forcefully return a defector to the Soviets; (2) if the man went overboard and was lost while Coast Guard men were attempting to return him, they might be accused of allowing him to get away; and (3) he was concerned with the effect personal participation in the forceful return of the defector would have on the attitude of the crew.

Five Soviet crew members boarded the *Vigilant* bringing with them a blanket, rope, and a ball of material that they intended to stuff in Kudirka's mouth. Kudirka prepared to fight and gave to Commander Eustis the few personal effects he had brought with him. Included in these were his identification card and a photo of his wife. Action moved over the *Vigilant* as Kudirka tried to elude his pursuers. Finally cornered, he was beaten by his captors, tied up in the blanket, and by 11:15 p.m. was under the control of the Soviet sailors.

During the excitement the two ships had been unmoored. Kudirka could only be transferred to the Soviet ship by small boat. Whose small boat? When Captain Brown was advised of the situation, he authorized the use of the *Vigilant's*. Bound in the blanket, Kudirka was thrown into the small boat. One of the Soviet crew sat on his head while another beat him. From the boat he was thrown into a net lowered from the Soviet ship. His bid for freedom was over.

The coverage given the Kudirka case by news media in the United States left no doubt how Americans regarded the handling of this case. But what did this story mean to those abroad, particularly those living under Soviet domination? Did it extinguish any hope that they may have in a dash for freedom? Did it mean a reversal of U.S. policy?

The subcommittee took testimony from individuals in the Voice of America responsible for broadcasts to the Baltic countries and the Soviet Union. Since this case did not really break for about a week, first broadcasts were necessarily fragmentary but used by VOA. As more details became available, VOA devoted more of its limited transmission time to the story. In its commentary three points were emphasized: (1) the United States bungled; (2) U.S. policy for political defectors has not changed; and (3) the real substance of the incident is what it reveals about freedom in the Soviet Union and the countries it occupies.

ALBERTAS

EINŠTEINAS

Rašo Zigmas Gura

1879 - 1955, gimęs Ulme, Vokietijoje, profesorius, fizikas, reliatyvybės teorijos kūrėjas.

Nežiūrint į Einšteino bedieviškumą ir žydiškumą, jį pagerbė protestantų New Yorko Riverside bažnyčia, patalpindama savo sienose jo figūrą 600 visų amžių žymių asmenų tarpe. Žymiausieji mokslininkai, užklausti nurodyti tam skaičiui tinkamiausius, rašė įvairius asmenis, bet Einšteinas buvo nurodytas visų.

Einšteinas be ilgio, pločio ir aukščio pridėjo ketvirtą - laiko matavimą.

Jo įvairių teorijų teisingumą patvirtino gamtos įvykių stebėjimai ir praktiniai eksperimentai - tyrinėjimai. Jo specialioji reliatyvybės teorija, paskelbta 1905 m., nustatė, kad medžiaga ir energija tėra esmėje tik du skirtingi to paties dalyko pasireiškimai. M. Kriščiūnas Lietuvių Enciklopedijoje XXV t. 110 psl. rašo: "Descartes XVII a. įvedė sūkurio sąvoką, sakdamas, kad vanduo, tekdamas iš indo pro skylę, sukuria du reiškinius, formą (sūkurį) ir jėgą (trauką). Iš to jis padarė išvadą, kad sūkurys yra visatos pradžia. XIX a. antroje pusėje Vogt tvirtino, kad medžiaga yra eterio neramumas. Schroedinger šią idėją išreiškė taip: "Elektronas, atome besisukdamas, sukuria neramumą, veikiantį elektrono orbitoje bangų pavidale". Einšteinas gi užbaigė, kad judas kūnas yra lauko pasikeitimas, kur intensyvi būsena keliauja per erdvę skriejančio kūno greičiu. Sūkurys nėra vien kūnas ar jėga, bet ir kūnas ir jėga. Masė yra sukoncentruota energija; energija yra dekoncentruota masė. Masė ir energija nesančios tapačios, bet lygiagrečios: masė gali pavirsti energija; energija - masė. Masė - energija yra visų visatos vyksmų pagrindas. Kur energija susikoncentruoja - susiformuoja masė, kur masė išsiplečia sviesos greičiu, ten radiacija. Visata yra masės ir energijos junginys. Masė, gimusi iš energijos, yra energijos lauko centras. Kai kūnas juda, drauge su juo juda ir energijos laukas. Masė, energija ir erdvė atskirai negali egzistuoti. Visatos erdvė pripildyta energijos laukų, kaip dubenėlis muilo burbulų. Taigi, Saulės, Žemės, Merkuro, Herkulo ir daug, labai daug ir kitų įvairiausių laukų."

Po 40 metų šios teorijos tikrumas buvo įrodytas, išsprogindus pirmąją atominę bombą New Mexico trylaukyje, 1945 m. liepos 16 dieną. Nebeliko abejonės, jog medžiagos masė gali būti pakeista į energiją. Tuo būdu buvo surastas naujas, neišsemiamas šaltinis energijos, kurią žmogus gali panaudoti. Einšteino bendroji reliatyvybės teorija buvo paskelbta 1916 m. Ji buvo patikrinta ir įrodyta, stebint pilno saulės užtemimo progomis teorijoje numatytą šviesos spindulių sulinkimą. Dabar jau aišku, kodėl saulė, nuolatos siūsdama į erdvę begalinę galybę sviesos ir karščio, nesudega ir neatvėsta. Saulės karštį daro ne paprasta ugnis, bet atomų sproginiai ir susijungimai. Be savo šių dviejų garsiųjų reliatyvybės teorijų Einšteinas sugalvojo dar trečią: "Suvienyti lauko teoriją", kurioje bandoma surasti bendri įstatymai dviem skirtingiems "laukams" - pasaulio gravitacija (traukos jėgai) ir elektromagnetizmas.

Einšteinas savo rašiny: "Pasaulis, kaip aš jį matau" pareiškė: "Keista yra mūsų padėtis šioje žemėje. Kiekvienas iš mūsų ateina čia trupmam apsilanky - mui, nežinodamas kodėl, nors kartais atrodytų, lyg nujausdamas savo tikslą. Kasdieną gyvenimo požiūriu mes, tačiau, žinome vieną dalyką: žmogus čia yra kitų žmonių labui - visų pirma labui tų, nuo kurių šypsenos ir gerovės priklausoma mūsų pačių laimė; o taip pat labui tos daugybės nepažįstamų žmonių, su kurių likimu esame susieti simpatijos saitais". Einšteinas, kaip G. B. Shaw, Huxley ir kiti žymūs rašytojai ir mokslininkai, aiškiai pasisakė už žmoniškumą ir žmogaus teises. Einšteinas sako: "Idealiai, kurie man švietė mokslo kelią ir neretai man tiekė naujos drąsos žvaliai sutikti gyvenimą, buvo: tiesa, gėris ir grožis. Nejučia bendravimo su panašiai nusiteikusiai žmonėmis, nesidomint amžinai nebaigiamomis dailės ir mokslo tyrinėjimų pastangomis, gyvenimas man atrodytų tuščias. Nes įprasti gyvenimo tikslai - nuosavybė, prabanga, pasisekimas visuomenėje - man vi suomet atrodė niekingi.

(Tęsinys pusl. 8)

THE TRANSMOGRIFICATION OF THE VYTIS

By DR. ALGIRDAS BUDRECKIS

Transmogrification?! Yes! It sounds terrible, doesn't it? The eighth edition of Webster's New Collegiate Dictionary defines "transmogrify" as: "to change or alter greatly and often with grotesque or humorous effect". Designers and artists have been distorting the Lithuanian Coat of Arms, the Vytis, for the past thirty years. The results have been grotesque or humorous. One has merely to glance at organizational letterheads, book covers or magazine covers or background props at Lithuanian public meetings to see transmogrification at work. In place of recognizable, heraldic symbols of Lithuanian statehood, we see carousel figures, white spiders or abstract splotches of white haphaz-

ardly applied to crimson backgrounds. are these distortions designed to instill national pride and positive feelings about Lithuanianism?

The American Eagle of the Great Seal of the United States has undergone some popular changes, yet there can be no mistaking the symbol of the "bald eagle". Although the "Black Eagle" of West Germany is not as ornate as that of the imperial Hohenzollerns, it is still a heraldic figure. Communist Poland and Communist Czechoslovakia have removed the regal crowns from their respective Eagle and Lion symbols, yet the White Eagle and Heraldic Lion are still recognizable. Exile Latvians still take patient care to reproduce faithfully the

Griffin and Lion on their Coat of Arms.

And yet we Lithuanians try to outdo each other in distorting the white Knight charging with uplifted sword. Organizations, congresses and commemorations seem to compete with one another to see which group could distort the Vytis in some new manner. By transmogrifying a primary symbol we quicken the diminution of national awareness and pride among Lithuanians. These pitiful caricatures are expressions of subconscious self-depreciation and lack of self-esteem.

Any Lithuanian worth his salt should want to be proud of his nation's long tradition of statehood - a fact which enemies have persistently

sought to cast into oblivion. A national symbol should inspire national pride, patriotism and should exhort lofty thoughts and deeds.

State seals and emblems are usually heraldic in design. Heraldry lends pageantry, dignity, solemnity, and majestic splendor to a symbol. The Lithuanian White Knight with raised sword and shield with the Cross of Lorraine embossed thereon, mounted on a white charger with flowing beard, skin undermantle meets all of the requirements of classical heraldic design. It inspires a sense of history and statelessness.

But what does a transmogrified white spider or thingamajig inspire?

ALBERTAS EINŠTEINAS
(Tąsa iš pusl. 7)

Kilniausias dalykas, kurį mes galime patirti, yra paslapties kupinas. Tai yra gilus susijaudinimas, kuris žmogų pagau- na, kai jis artėja prie tikrojo meno, ar tikrojo mokslo paslapčių. Kas nėra paty- ręs to jausmo ir kas nepajėgia domėtis ir stebėtis, tas yra kaip miręs, kaip už- gesusi žvakė. Asmuo, kuris nori nugalėti fizinę mirtį, yra virš mano supratimo. Man užtenka amžinosios gyvybės paslap- ties jautimo, nuostabaus tikrovės surėdy- mo mažai prieinamo pažinimo, užtenka nuoširdžių pastangų suprasti tą išminties dalelę, - tebūnie ji nevisuomet mažyte, - kuri pasireiškia visatoj. Tas laimingiaus- sias, kas mažiausiai ko nors iš kitų lau- kia. Aš nevertinu pinigų, ordenų, ar ti- tuly, garbės. Tik, kad mano darbą pri- pažišta bendradarbiai. Dirbti-man reiškia galvoti. Aš galvoju ir galvoju mėnesiais, metais. Devyniasdešimt devynis kartus galiu klysti, bet šimtąjį kartą surandu tie- są. Kiekvienas žmogus, kuris per daug skaito ir savo smegenis per mažai nau- doja, lieka tingaus galvojimo, panašiai, kaip žmogus, kuris per daug lanko teat- rus, tampa linkęs pasitenkinti savo svaj- onių pasauliu vietoj savo tikrą gyvenimą gyventi". Į klausimą, kokie ginklai bus pa- naudoti III pasaulinio karo metu, atsakė: " Aš nežinau... Bet aš žinau, kad IV pa- saulinis karas bus vedamas akmenimis ir basliais".

Gavus Nobelio premiją, dar Berlyne spaudos atstovų paklaustas, ką jis manęs apie savo ateitį, pasakė: " Jei mano teo- rijos bus mokslo pripažintos, tai mane vadins "garsiu vokiečiu mokslininku", o jei mano teorijos bus sukritikuotos, tai sakys, kad jų autorius "žydąs".

Jokiai tikybai nepriklausė. Į klausimus, ar Dievas sutvėrė pasaulį, jis atsakya- vo: "Nežinau". Už tai jį vadindavo agnos- tiku. Prieš mirdamas Einšteinas įsakė, kad jo kūnas būtų sudegintas, be laidotu- vių apeigų ir kad pelenus išbarstyty At- lanto vandenynė.

Britų filosofas ir matematikas Bert- rand Russell jau 1924 metais rašė, kad Einšteino reliatyvybės teorijos išreiškė tai, ko žmogaus protas sugebėjo pasiekti 2000 metų darbu matematikos ir fizikos moksluose. Jo naujoji teorija teikia vil- tį, kad apsišarvojusiam mokslu žmogaus protui nebus tokių paslapčių visatoje, ku- rių jis negalėtų suprasti ir išaiškinti.

Ir Einšteinas, kaip Russell ir daug kitų, irgi buvo pasaulinės valstybės idė- jos šalininkas.

PADEKA

Lietuviško Kambario Valstybi- niame Wayne Universitete atidary- mas yra dar vienas įrodymas, kaip Detroito lietuviai nori parodyti miestui lietuviškos kultūros pasi- reiškimus ir jos įtaką Amerikoj.

To Kambario atidarymo proga Ona ir Česys Šadeika, gyv. Far- mington Hills, Michigan, Kento Universiteto Lietuviškos Stipendij- jos Fondui paaukojo \$100.00. Jiems mes norime širdingai padėkoti tu studentų vardų, kurie galės pasi- naudoti Lietuviškos Stipendijos Fondo lėšom. Dar kartą širdingai ači!

Už Lietuviškos Stipendijos Fondą
A. Tamošiūnaitė

ISIGYKITE PATVARIĄ IR EKONOMIŠKĄ
SUSISIEKIMUI PRIEMONĘ

Mes stengiamės duoti lietuviams geriausią patarnavimą
ir geriausias pirkimo sąlygas

Atvykite pamatyti
naują mažą Chrysler

ekonomiška iki 22 mylių galionu



Cordoba 2-Door Hardtop

Sutaupysit iki \$2,300.00 pirkdami 1975 metų Chrysler ar Plymouth.

Turime laimiuotams mašinų: Cadillac, Buick, Pontiac, Oldsmobile ir kitų, taipgi importuotus įvairių kainų. Pradedant nuo \$50.00. Mūsų dirbtu- vėse prityrę mechanikai pataisys karoseriją (Body), sparnus (Fenders) ir sureguliuos motora

BALZEKAS MOTORS, 4030 S. Archer VI 7-1515

Seniausias automobilių parduotuvės Chicagoje, gerbiamas virš 50 metų.

Šiuo metu vyksta Susivienijimo
Lietuvių Amerikoje Naujiems
Nariams Įrašyti
1978 m. Specialus Vajus

Susivienijimas kviečia visus geros valios lietuvius ir jų draugus įsijungti į SLA narių šeimą ir pasinaudoti šio VAJAUS lengvatomis ir privilegijo- mis.

Norime atkreipti ir esamųjų Susivienijimo narių dėmesį, kad ir jie gali pasinaudoti vajumi ir nepraleisti šios progos apsidrausti pridėtinėmis apdraudomis.

• Dabartinio Vajaus metu duodama didelė, net 50% NUOLAIDA nuo pirmųjų metų metinių mokesčių.

• Apsidrausti galima iki 70 metų amžiaus, netikrinant sveikatos.

• Aplikantai nuo 1 iki 60 metų gali apsidrausti nuo \$1,000 iki \$5,000.

• Aplikantai nuo 61 iki 70 metų gali apsidrausti \$1,000 arba \$2,000.

• Per šį Vajų galima pasirinkti sekančius apdraudų planus:

Viso Amžiaus Mokamą apdraudą (Whole Life V-1)

Viso Amžiaus-Mokamą tik per 20 metų (20 Payment Life V-2)

20 Metų Taupomąją apdraudą (20 Year Endowment V-3) ir

10 Metų Taupomąją apdraudą (10 Year Endowment V-X)

• Po trijų metų nariams garantuojamos neprarandamos apdraudų verty- bės (Cash Surrender ir Paid-Up Value)

Smulkesnių informacijų ir specialiai šiam VAJUI pritaikytų Non-Medical aplikacijų galima gauti pas vietinį SLA Organizatorių ar Finansų Sekretorių. Taip pat galima kreiptis ir į Susivienijimo Centra:

Lithuanian Alliance of America
307 W. 30th Street
New York, N. Y. 10001
Tel. (212) 563-2210

Prašydami aplikacijų, pažymėkite savo gimimo datą (mėnesį, dieną ir metus), tada siunčiant aplikacijas Jums bus pranešti apdraudų mokesčiai.

PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS

Toronte, Kanadoje,
1978 m. birželio 28 - liepos 3 d. d.

PLD sudaro šie didieji renginiai:

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės
seimas
V-ji Kanados ir JAV lietuvių
dainų šventė
Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės

Jais bus paminėtos 60 metų Lietuvos valstybės
nepriklausomybės atstatymo ir 40 metų tautinės
olimpiados Kaune sukaktys

Kviečiame ruoštis ir dalyvauti.
Visi esate laukiami!

Organizacinis PLD Komitetas
1011 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
CANADA

Sol. BIRUTĖS KEMEŽAITĖS naujai išleistą plokštelę

"OPERŲ ARIJŲ REČITALIS"

su Romos Operos Simfoninio Orkestro palyda, jau galima gauti pas platintojus: Marginiuose, 2511 West 69-th Str. ir International Gifts, 2501 West 71-st Str. Kaina 7.00 dol.

Jau yra išėjusi antroji laida B. Kemežaitės pirmosios plokštelės "Lietuvių Kompozitorių Solo Dainos", kaina 6.00 dol.

Užsakymus galima siųsti: G. Kulikauskienei, 6527 No. Maple- wood, Chicago, Ill. 60645 arba B. Kemežaitėi, 7124 So. Mozart Str., Chicago, Ill. 60629.

SANDARA IR VISA LIETUVIŲ PATRIOTIŠKA
SPAUDA YRA PATS SVARBIAUSIAS GINKLAS,
KOVOJANT DĖL MŪSŲ TAUTOS LAISVĖS.
Tautietai, paremk ją savo auka!

PASSBOOK SAVINGS... the best way to save regularly! 5 1/4% a year... see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME... Mutual Federal Savings and Loan... 2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608... SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

GLOBE PARCEL SERVICE INC... oficialiai praneša savo gausiems klientams, MUITŲ APHOKĖTŲ DOVANINIŲ SIUNTINIŲ giminėms Lietuvoje ir USSR tešama toliau kaip buvo per pastaruosius 45 metus... GLOBE Parcel Service, Inc. 723 Walnut Street, Philadelphia, Pa. 19106... REIKALAUKITE MŪSŲ NAUJO MUITŲ SĄRAŠO

Ten kur Nemunas banguoja tarp kalnų lankų,
Broliai vargdieniai dejuoja nuo senų laikų...
Ten užaugau iškentėjau aš kančias visas
Ir pamėgau, pamylėjau vargdienio dūmas...

Maironis

Bepigu kiaulei: nei burną prausti, nei kojos auti, nei šaukštu valgyti, nei tėvas - motina mylėti. Nevesk ožio į daržą, jis pats išoks. Gausi, kaip iš žąsino avižas. Garnys į balą- varlėms galas. Laukia, kaip gervė giedros. Man nemiela auksas sidabras, man tikta miela tėvas močiutė.

STATYKIME MYKOLUI VAIDYLAI PAMINKLĄ. Rei kalinga ir jūsų auka. Aukas siųsti "Mykolas Vaidyla Memorial Fund" vardu į Chicago Savings & Loan Ass'n, 6245 So. Western Ave, Chi- cago, Ill. 60636, sąskaitą #74300-3.

Nuo 1914 Metų Midland Savings aptar naują taupymo ir namų paskolų reikalais visas mūsų apylinkes. Dėko- jame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti Jums naudingi ir ateiityje... 5 1/4% paid quarterly 4 Year Savings Certificates Minimum \$5,000... 7 1/2% All accounts com- pounded daily - Passbook Savings